

G VICEPRESIDÈNCIA
O I CONSELLERIA
I INNOVACIÓ,
B RECERCA I TURISME
/ DIRECCIÓ GENERAL
INNOVACIÓ I RECERCA

PROGRAMES DE LA CONVOCATÒRIA DE CONTRACTES POSTDOCTORALS 2017

Cada un dels programes duu el nom d'un destacat científic de la història de les nostres illes: Margalida Comas, Vicenç Mut i Felip Bauçà.

Margalida Comas i Camps (Alaior, 25 de novembre de 1892 - Exeter, 28 d'agost de 1973)

Fou biòloga, pedagoga i professora de la Universitat de Barcelona. Comas fou una gran defensora de la innovació pedagògica, la igualtat social i els drets de les dones. La seva activitat com a investigadora queda recollida en revistes franceses i en el Butlletí de la Societat Espanyola de Ciències Naturals.

Va créixer en una família de pensament progressista que estimava la cultura. El seu pare, natural d'Esporles (Mallorca), era un mestre amb idees liberals que va participar activament als moviments de renovació pedagògica de la Institució Lliure d'Ensenyament. El 1915 es va graduar a l'Escola d'Estudis Superiors de Magisteri de Madrid en la branca de ciències amb el número 1. El claustre de professors la va proposar per a la plaça de professora titular de Física, Química i Història Natural a l'Escola Normal de Mestres de Santander. En aquesta institució va desenvolupar el seu interès per la pedagogia. Va realitzar diversos viatges a París i a Londres per ampliar estudis sobre la metodologia de l'ensenyament de les ciències.

El 1921 va començar la carrera de ciències naturals a Madrid, que va acabar a Barcelona. Va seguir els estudis paral·lelament al seu treball de pedagoga a l'Escola Normal de Tarragona, la qual cosa li dificultà molt l'accés als laboratoris i a l'experimentació pràctica. El 1926 va obtenir una beca de la Junta d'Ampliació d'Estudis (JAE) i va poder anar dos anys a la Sorbona de París. El 1928 es va doctorar en Ciències a la Universitat de Barcelona.

Malgrat el seu bon expedient i la recomanació de diversos científics amb qui havia treballat, Margarida Comas no va aconseguir una plaça en un centre on pogués desenvolupar el seu treball científic, de manera que va continuar com a professora i més tard directora a l'Escola Normal de Tarragona. El curs 1932/33 va ser nomenada sots-directora de l'Escola Normal de la Generalitat, membre del Seminari de Pedagogia de la Facultat de Filosofia i Lletres de la Universitat de

G VICEPRESIDÈNCIA
O I CONSELLERIA
I INNOVACIÓ,
B RECERCA I TURISME
/ DIRECCIÓ GENERAL
INNOVACIÓ I RECERCA

Barcelona i finalment el 1933 professora de Pedagogia a la Universitat Autònoma de Barcelona.

Durant els anys de la república va formar part de les comissions d'ensenyament de Catalunya i el 1933 va ser secretària del Consell Regional de Segon Ensenyament, on era l'única dona. Amb la col·laboració de Concepció Casanova, va dirigir un seminari sobre la formació dels conceptes científics i el llenguatge infantil. A l'escola d'estiu de 1935 va presentar la ponència «Bases per a l'ensenyament de les ciències naturals».

Quan començà la Guerra Civil espanyola es trobava a Madrid. Va travessar la frontera francesa a Irun però va tornar a Catalunya. A finals de 1937 va viatjar a Anglaterra per fer tasques de propaganda antifeixista i fer-se càrrec de l'educació dels nens i nenes refugiats.

A partir d'aquesta data va viure a l'exili amb el seu marit Guillem Bestard, pintor i fotògraf mallorquí amb qui s'havia casat el 1931. Va exercir de professora de biologia a la Dartington Hall School de Devon.

Vicenç Mut i Armengol (Palma, 1614 - 1687)

Fill d'un oficial de llancers del cos de cavalleria, ingressà a la Companyia de Jesús el 1629, però abandonà aviat aquest orde. Estudià matemàtiques i dret. Es doctorà en dret a l'Estudi General de Mallorca. Ingressà a la milícia de Mallorca i obtingué la graduació de sergent major. Fou comptador i enginyer militar de Mallorca (1640). Va ésser a Menorca i a Catalunya, on lluità en la Guerra dels Segadors al costat de Pere de Santacília i Pacs. Fou cronista general del Regne de Mallorca (1641-1687). Va ser jurat de la Ciutat i Regne de Mallorca per l'estament dels ciutadans militars el 1646 i el 1650. La universitat de la ciutat el comissionà a la cort, prop del rei Felip IV per resoldre alguns dubtes que hi havia a Mallorca sobre la immunitat eclesiàstica (1651). El 1662 projectà l'ampliació del castell de Sant Carles (Ciutat de Mallorca). Impulsà les obres que es realitzaven a la murada i va fer construir la tenalla, una obra exterior que reforçava l'entrada en el fossar del torrent de sa Riera (1670).

G VICEPRESIDÈNCIA
O I CONSELLERIA
I INNOVACIÓ,
B RECERCA I TURISME
/ DIRECCIÓ GENERAL
INNOVACIÓ I RECERCA

Felip Bauçà i Canyes (Palma, 1764 - Londres, 1834)

Fou un polític lliberal i maçó, geògraf, cartògraf, astrònom, corsari i capità de navili mallorquí de finals del segle XVIII i començaments del segle XIX. Estudià a la Real Escuela de Navegación del Cuerpo de Pilotos (Reial Escola de Navegació del Cos de Pilots) de Cartagena on es graduà. Participà en diverses campanyes militars de la Guerra contra Gran Bretanya (1781): el setge de Gibraltar i la presa del Castell de Sant Felip a Menorca, armat en cors bombardejà Alger entre 1784 i 1785.

Va pertànyer a la comissió que elaborà el Atlas marítim de España (Atlas marítim d'Espanya), sota la direcció de Vicente Tofiño. Fou el cartògraf de l'expedició Malaspina (1789-1794), durant la qual realitzà observacions astronòmiques, geodèsiques i físiques. Va mantenir correspondència sobre astronomia amb l'astrònom i comerciant José Joaquin Ferrer Cafranga i amb el també marí militar Cosme Damián Churruca. Així mateix va mantenir contactes amb Alexander von Humboldt durant l'estada d'aquest a Espanya (1798). Va realitzar els mapes de Valparaiso a Buenos Aires, Vall de Caracas, l'Orinoco, Atures, Muipures, Cassigniari i el mapa general de Colòmbia.

A l'inici de la Guerra del Francès (1808) estava realitzant l'aixecament d'un mapa de la frontera hispano-francesa i es va negar a lliurar els seus treballs cartogràfics a l'exèrcit de Napoleó fugint a Cadis. El juny de 1813, durant la regència presidida per Lluís de Borbó, se li va encarregar un projecte de divisió provincial d'Espanya (finalitzat el 21 de setembre del mateix any). Després de la guerra, el 1815 fou nomenat director del Dipòsit Hidrogràfic. Fou diputat a Corts per Mallorca durant el Trienni Liberal (1820-1823), període en què tornà a participar en un projecte de provincialització, en aquesta ocasió amb José Agustín de Larramendi (14 de gener de 1822).

Amb el retorn de l'absolutisme va ser condemnat a mort i a la confiscació de béns (1826) a causa d'haver votat la incapacitat d'en Ferran VII, s'hagué d'exiliar a Londres, on morí poc temps després de rebre l'amnistia de 1833. Va ser enterrat amb honors a St Mary Moorfields Roman Catholic Church. La Biblioteca Britànica conserva una col·lecció dels seus mapes (The Bauçà Collection of Spanish colonial mapping). Els mapes de Bauçà del Con Sud Americà, foren usats en la segona expedició del Beagle (1831-1836), en la que participà Darwin, i ell mateix indicà les àrees que necessitaven millores cartogràfiques als expedicionaris.